

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa H. K.

przeciwko K. G.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 9 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) nie obciąża powoda kosztami postępowanie kasacyjnego,

3) przyznaje adwokat K. Z. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi w postępowaniu kasacyjnym kwotę 2970 (dwa tysiące dziewięćset siedemdziesiąt) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług,

4) przyznaje adwokat D. W. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanej w postępowaniu kasacyjnym kwotę 2970 (dwa tysiące dziewięćset siedemdziesiąt) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód H. K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 października 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że w sprawie występują istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do wskazania, czy składanie zeznań w charakterze świadka stanowi kontratyp wyłączający bezprawność naruszenia dobra osobistego innej osoby przejawiającego się w pomówieniu jej o popełnienie przestępstwa w trakcie składanych zeznań oraz czy sąd w postępowaniu cywilnym jest władny z urzędu przeprowadzić przeciwdowody i obalić domniemanie prawne w zakresie bezprawności naruszenia dobra osobistego, przy braku inicjatywy dowodowej w tym zakresie po stronie pozwanego?

Wobec powołanej podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Tych warunków nie spełniają przedstawione zagadnienie. W pytaniach brak odwołania do konkretnej normy procesowej. Odnośnie pierwszego zagadnienia trzeba dodatkowo zważyć, iż nie wskazuje się obok jego sformułowania żadnych argumentów prawnych prowadzących do rozbieżnych ocen. Eksponuje się wyłącznie znaczenie rozstrzygnięcia zagadnienia dla praktyki sądowej. Poza tym, do przedmiotowego zagadnienia Sąd Najwyższy odniósł się już kilkakrotnie, chociażby w wyrokach z dnia 9 stycznia 2004 r., (IV CK 304/02 nie publ.) oraz z dnia 13 kwietnia 2000 r., (III CKN 777/98, nie publ.). W związku z drugim zagadnieniem trzeba zważyć, iż kwestię działania sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę reguluje art. 232 zd. 2 k.p.c. który nie został powołany w skardze kasacyjnej. Niezależnie od tego wymaga podniesienia, że skarga kasacyjna skierowana jest do orzeczenia wydanego przez sąd odwoławczy i uchybienia tego sądu mogą być podnoszone w skardze kasacyjnej. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika aby Sąd Apelacyjny uzupełniał materiał dowodowy i dopuszczał z urzędu jakiekolwiek dowody.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącego przesłanka opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w zw. z art. 391§ 1, 398 21 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego uwzględniając jego sytuację osobistą i majątkową.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnoszącemu skargę kasacyjną oraz pozwanej Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 16 ust. pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714 ze zm.).